

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3—3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHelsea 3—3878

NO. 188. — ŠTEV. 188.

NEW YORK, MONDAY, AUGUST 13, 1934. — PONEDELJEK, 13. AVGUSTA 1934

VOLUME XLII. — LETNIK XLII

LJUDJE KUPICIJO ŽIVILA V STRAHU PRED DRAGINJO

GOSPODINJE IN TRGOVCI SE BOJE, DA BODO CENE ŽIVILOM ZELO NARASLE

Zvezna vlada bo izdala obsežne odredbe, da prepreči izkoriščanje javnosti. — Špekulanti bodo skušali napraviti velike dobičke. — Vsi trgovci z živi bodo najbrž licenzirani. — Vlada pravi, da ni nobene nevarnosti, da bi zmanjkalo živil. — Skladišča v tovarnah za konzerve se prazni.

Dasi prebivalstvu Združenih držav ne preti lakota in dasi ni strahovita suša uničila vseh pridelkov, se je navzlic temu pojavila nevarnost, da se bodo živila silno podražila.

Kakor začasa svetovne vojne v Evropi, so tudi v tej deželi nekateri že začeli gromaditi živila.

To delajo iz dveh razlogov: iz bojazni pred visokimi cenami in v svrhu špekulacije.

Gromadenje živil se je začelo na Zapadu in srednjem Zapadu, kjer ljudje vedo, kako strahovito škodo je povzročila suša. Kar počno gospodinjke v malem, počno trgovci in fabrikanti v velikem obsegu.

Ljudje so začeli uvidevati, da jim NRA ni prinesla zaželjene prosperitete in se vsled tega skušajo preskrbeti za hude čase.

Rooseveltova administracija se je držala načela, da je treba cene izdelkom in pridelkom zvišati, kajti podjetnik bo mogel delavca več plačati edino le v slučaju, če bo svoje blago dražje prodal.

Tej vladni politiki je pa naenkrat priskočila na pomoč suša, in kakor kaže, bo vse dosti dražje kot je pa vlada želela, da bi bilo.

Med razne vladne agenture spada tudi AAA — (Agricultural Adjustment Administration), čije naloga je bila, zagotoviti ameriški farmerji višje cene in boljše čase.

V ta namen je obljubila farmerjem nagrado za neobdelana polja, kajti bati se je bilo, da bo v nasprotnem slučaju množina pridelkov tako velika, da bi jih ne bilo mogoče s pridom prodati. Naenkrat je pa ta vladna prizadevanja suša v toliki meri pospešila, da se je bati resnega pomanjkanja.

Vlada bo najbrž uradno določila cene za pridelke oziroma živila. Če ne bo drugače, bodo vsi prodajalci živil licenzirani ter bodo morali od časa do časa predložiti natančne sezname, koliko blaga so prodali, komu so ga prodali in po čem.

Posebno veliko povpraševanje je po vsakovrstnih konzervah. Tovarne za konzerve so v zadnjih tednih skoro izpraznile svoja skladišča.

Organizacija, ki ji pripadajo trgovci z živi, izjavlja, da so cene živilom iz zadnjega leta narasle že za sedemnajst odstotkov.

Zaloge so razmeroma majhne, ker farmerji, ki dobivajo od vlade podporo, zadržujejo pridelke v namenu, da bi dobili zanje višje cene.

Živila in blago si pa skušajo nagromaditi tudi tovarnarji in grocerji v nadi, da ga jim bo mogoče dražje prodati. Istotako se skušajo založiti gospodinjke z vsem potrebnim, da jim pozneje ne bo treba dražje plačevati.

Kako so poskočile cene, je razvidno iz naslednjega primera: gotovo množina živil, ki je veljala pred enim letom \$1.95, je veljala pred enim mesecem \$2.16. Ta mesec je pa poskočila cena že na \$2.23.

Živila niso bila že izza 30. aprila 1931 tako draga kakor so danes.

Washingtonska farmska oblast naznanja, da je nakupila dosedaj dva milijona šeststotisoč glav goveje živine.

Tudi položaj v državi New York ni posebno sijaen. Pridelke sene, ki je največje važnosti za produkcijo mleka, je za 21 odstotkov manjši kot je bil lani.

Stavka v industriji aluminija

DESETINA DEŽELE JE OPUSTOŠENA

Ljudje se odevajo z mokrimi brisačami. — V nekaterih krajih je dež pregnal sušo.

Kansas City, Kans., 12. avgusta. — Prebivalci osrednjega zapada v tej veliki vročini leže odeji z mokrimi rjuhami in brisačami ter si glave obvezujejo z mokrimi robci. Večinoma spe ljudje goli in edina njih odeja so mokre brisače.

Zdravniki zatrjujejo, da mokra odeja ljudem ne bo škodovala in da enournno spanje ojači telo, da more prenašati nad 100 stopinj vročine.

Nekoliko dežja je padlo v državah Colorado, Nebraska in Kentucky. Država Missouri, Kansas in Oklahoma pa so opustile vsako upanje na rešitev.

Vročina je prekosila vse dosežene rekorde. V Topeka, Kans., je bilo 112 stopinj vročine, v Oklahoma City, Okla. 104, v Jefferson City, Mo. 111, Emporia, Kans. 114, Nowata, Okla. 118 in St. Louis, Mo. 106 stopinj.

Kansas City oskrbuje večje število mest v državah Missouri in Iowa z vodo po petrolejskih ceveh Great Lakes Pipeline korporacije. Ta korporacija plačuje po \$108 za milijon galon vode, katero razdeljuje brezplačno prebivalcem v mestih in na farmah.

Ljudje in živali neizmerno trpijo vsled pomanjkanja vode. Vlada pobije na dan po 60.000 glav živine, čije meso spravljajo v konzerve za pomoč brezposelnim prihodnjo zimo.

Izgiba na poljskih pridelkih in na živini seže v milijone. Uničenih je 200.000.000 akrov zemlje, ali ena desetina površine Združenih držav.

Chicago, Ill., 12. avgusta. — Mnogo dežja je bilo v petek ponoči po državah, kjer pridelujejo koruzo. In vremeniki urad napovedujejo še več dežja.

Države, katerim je dež uničil na milijone žuželk in oživil rastlinstvo, so: Ohio, severovzhodni del Kentuckija, Indiana, severni Illinois, vzhodna Iowa in vzhodna Nebraska.

V Chicagu je vročina znatno ponehala. Države Kansas, večji del Missouri, Oklahoma in Texas pa še dalje prenašajo hudo vročino.

OTROCI SO SE IGRALI Z DINAMITOM

Vevay, Ind., 12. avgusta. — En otrok je bil mrtev, dva pa smrtno nevarno ranjena, ko se je tukaj zavrnila strahovita eksplozija. V bližnjem kamnolomu so našli otroci več kosov dinamita ter se začeli igrati z njim. Posledica je bila.

EVANS — VODITELJ KUKLUKSKLANCEV

Atlanta, Ga., 12. avgusta. — Dr. Hiram W. Evans iz tukajšnjega mesta je bil zopet za štiri leta izvoljen za načelnika kuklukskanske organizacije. Njegov oficijelni naziv je "imperial wizard". Kuklukskanci so sklenili uvesti veliko kampanjo za pridobivanje novih članov.

STARHEMBERG DOSPEL V RIM

Avstrijski podkancler je nepričakovano prišel z aeroplanom. — Njegov obisk ima trojni namen.

Rim, Italija, 12. avgusta. — Nad Rim je prišlo veliko politično presenečenje, ko je nepričakovano prišel v Ostijo avstrijski podkancler princ Ernst Ruediger Starhemberg z aeroplanom. Italijansko zunanje ministrstvo je bilo šele v petek zvečer obveščeno o njegovem nameravanem obisku.

Četudi je bil Starhembergov navidezni namen, da obišče avstrijsko taborišče v Ostiji, ki je pristanišče za Rim in kjer se nahaja 200 avstrijskih otrok kot gostov italijanske vlade, vendar ni mogoče zanikati velikega političnega pomena, kajti princ Starhemberg je najvažnejši član dunajskega kabineta.

Italijanski zunanji urad odločno zatrjuje, da je njegov obisk strogo zasebnega značaja. Do zadnjega trenutka še ni bilo gotovo, ako se bo princ Starhemberg sestel z Mussolinijem. Toda oba državnika sta že imela sestanek, ko je Mussolini obiskal avstrijsko taborišče v Ostiji.

Princ Starhemberg se je v soboto dopoldne odpravil z aeroplanom in je prišel v Rim zgodaj popoldne. Na letališču so ga pozdravili zastopniki zunanega ministrstva ter so se vsi odpravili naravnost v Ostijo V taborišče je bil zanj postavljen šotor, v katerem bo ostal ves čas svojega obiska.

Poglaviti namen tega obiska je pokazati Mussoliniju, da je novi kancler dr. Kurt Schuschnigg odločen v tem, da zasleduje politiko umorjenega kanclerja dr. Dollfusa, da ostane Avstrija neodvisna država.

Ker pa so se zadnje dneve širile vesti, da je Italija izpremenila svoje stališče glede obnove avstrijske monarhije pod Habsburžani, je tudi princ Starhemberg želel dobiti tozadevno pojasnilo naravnost od Mussolinija.

Poleg tega pa bo princ Starhemberg pripravil sestanek kanclerja dr. Schuschnigga z Mussolinijem.

ROOSEVELT ZOPET V WASHINGTONU

Washington, D. C., 12. avgusta. — Predsednik Roosevelt se je s svojimi počitnic v petek dopoldne ob 11.57 prijeljal v Washington.

Na Union postaji sta ga z drugimi visokimi uradniki pričakala državni tajnik Hull in državni zakladničar Morgenthau.

Pred postajo je bila zbrana velika množica ljudi. Takoj po svojem prihodu je prišel predsednik opravljati vladne posle. Najprej je imel konferenco z državnim tajnikom Hullom, popoldne pa z zvečnim zakladničarjem Morgenthauom.

BOMBA V PARIZU

Pariz, Francija, 12. avgusta. — Na postaji podružne železnice je našla policija paket, v katerem je bila bomba. Bomba je bila baže tako močna, da bi lahko uničila vso postajo. Kdo jo je položil, se zaenkrat ni dalo dognati.

SILNI POŽARI UNIČUJEJO GOZDOVE

200.000 akrov opustošenih. — Gozdovi od Californije do Rocky Mountains in da Kanade v plamenih.

Spokane, Wash., 12. avgusta. — Vsled hude vročine in suše je mnogo gozdnih in prerijskih požarov od californijskega obrežja do Rocky Mountains ter od Californije do Kanade.

Neuradno poročilo pravi, da je požar uničil 200.000 akrov gozdov in prerije. Škoda znaša nad \$4.000.000.

V British Columbij in Kanadi so gasilci odložili gasilsko orodje, ker treh požarov niso mogli pogasiti in so prepustili, da se požari sami vstavijo.

V Dalles, Ore. uničuje požar gozdove na 5000 akrih in se širi proti Mount Hood narodnemu parku. 600 gasilcev je neumorno na delu, da omeji požar.

Do sedaj je bila Californija med vsemi državami najbolj prizadeta vsled požarov. Pogorelo je okoli \$6.000 akrov gozdov in škoda se ceni na \$2.650.000.

V državi Washington so požari napravili škodo za \$1.000.000.

PODERŽAJA BO SPREMILA ŽENA V AMERIKO

Veleporota v New Yorku ga je obdolžila krive prisega. — Njegova prva žena ga ima še vedno rada.

Pariz, Francija, 12. avgusta. — Detektiv Arthur Johnson iz New Yorka je v Madridu prejel naročilo, da odpotuje na Dunaj, od koder bo pripeljal v Združene države stotnika Ivana Poderžaja, katerega hoče dobiti ameriška vlada vsled osumljenja, da je kriv, da je newyorška odvetnica Agnes Tufersonova 20. decembra lanskega leta skrivnostno izginila.

Poderžaja, ki se nahaja v zaporih na Dunaju, je velika porota v New Yorku obdolžila krive prisige, vsled česar morejo Združene države od Avstrije zahtevati njegovo izročitev.

Nadomestni državni pravnik David Hastings je rekel, da cela zadeva še ni prišla tako daleč, da bi bil Poderžaj pripeljan v Združene države. Hastings je rekel, da bo sodišče naprosilo gubernorja Lehmana, da priporoča državnemu departmentu, da zahteva od Avstrije Poderžajevo izročitev.

Poderžajeva žena Suzanne Ferrand je rekla, da bo Poderžaja spremljala v New York. Med drugim je tudi rekla:

— Naj dobi kakor koli kaizen, prenesti je ne bom mogla. Ljubim ga še vedno.

Naročite se na GLAS NARODA, največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

V MELLONOVH TOVARNAH JE ZAŠTRAJKALO 12.000 DELAVCEV

PITTSBURGH, Pa., 11. avgusta. — Pri Aluminum Company of America, ki jo kontrolira znani milijonar in bivši zvezni zakladničar Andrew W. Mellon, je zaštrajkalo dvanajst tisoč delavcev. Vse tovarne omenjene družbe počivajo.

ZEMLJEVID NOVE NEMCIJE

Nemčija hoče dobiti Avstrijo in dele sosednih držav. — Jugoslavija bo dobila Koroško.

Rim, Italija, 12. avgusta. — Italijanski listi so prinesli zemljevid "velike Nemcije", iz katerega je razvidno, da bo leta 1935 Nemčija poleg sedanjega svojega ozemlja obsegala še celo Holandsko in večidel Belgije, Švice, Čehoslovaške, Avstrije in Litvinske.

List "Messagero" pravi, da je bil ta zemljevid razširjen po celi Jugoslaviji in da je bil zemljevid nazisjsk propaganda v Jugoslaviji.

Zemljevid vsebuje kot del velike Nemcije Alzacijo in Lotarinško, velik del Poljske ter kos Italije, zlasti Trent in Trst, tako da bi Nemčija segala od Baltika do Jadrana.

Po tem zemljevidu bi bila naslednja mesta vključena v Nemčijo: Amsterdam, Bruselj, Bern in Dunaj.

"Messagero" tudi zatrjuje, da je Jugoslavija podpirala nazisjsko vstajo v Avstriji, kar je posebno pokazala s tem, da je "prisrčno" sprejela nazisjske begunce in da je na koroško mejo postavila svojo armado kot protiutež proti italijanski armadi ob avstrijski meji.

LITVINOV JE "IZGINIL"

Pariz, Francija, 12. avgusta. — Kolikor se Pariz zanima za ruskega zunanjega komisarja Maksima Litvinova, je "izginil v zrak".

Sovjetsko poslanstvo pravi, da Litvinov potuje strogo privatno ter ni o tem obvestil ruskega poslanstva o svojem načrtu. Zato so vsjetsko poslanstvo ne ve, ako je Litvinov sploh v Franciji.

Francosko zunanje ministrstvo trdi, da misli, da je šel Litvinov v Italijo in da ni pričakovati, da bi ta teden kak francoski državnik z njim govoril.

Italijansko zunanje ministrstvo pravi, da ne ve ničesar o tem, ako bi bil Litvinov v Italiji ter da ni bil nikak dogovor za sestanek s kakim italijanskim državnikom.

Zadnjič je francosko časopisje poročalo v četrtek, da se je Litvinov odpeljal iz Berlina v Pariz, ali pa v Vichy, da se zdravi v tamšnjem zdravilišču. Toda oblasti v Vichy ne vedo o Litvinovu ničesar.

Najbolj verjetno pa je, da je Litvinov odšel na Luzernsko jezero, v čegar bližini se nahaja v svoji vili tudi francoski zunanji minister Barthou.

BIKOBORC RANJEN

Santiago, Španija, 12. avgusta. — Danes je bik nasadil na roge slavnega bikoborca Juana Belmonta. Dasi so njegove rane zelo težke, upajo zdravniki, da bo okrevail.

Delavci so zaštrajkali, ker družba ni hotela vpoštevati določb NRA, po katerih jim je zagotovljena pravica kolektivnega barantanja.

Štrajk je odobrila Ameriška Delavska Federacija ter s tem izzvala Andrewa W. Mellona, ki ga nekateri smatrajo za najbogatejšega Amerikanca.

V Washingtonu zasledujejo z največjo pozornostjo razvoje tega najnovejšega velikega štrajka.

Predsednik Roosevelt, delavska tajnica Miss Perkins in industrijski diktator general Johnson pozorno študirajo poročila iz stavkovnega ozemlja. Sedaj se še ne ve, če bodo posredovali. Zaenkrat se le omejujejo na izjavo, da ni v postavi nobene doobče, ki bi branila delavcem štrajkati.

William Green, predsednik A. F. of Labor, je izjavil, da je štrajk popolnoma upravičen. Komati ga bo mogoče edino, če družba ugodi vsem zahtevam delavcev ali če bo posredovalna oblast uspešno posredovala.

Na stavkovni fronti vlada zaenkrat še mir. Družba namreč doslej še ni najela stavkokazov. Ogromne tovarne v New Kinsington v državi Pennsylvaniji počivajo. Pred tovarnimi piketirajo štrajkarji.

Pogajanja med delavci in družbo so se vršila že več tednov, toda vse zahteve za boljše delovne pogoje je družba enostavno zavrnila.

Poleg pravice do kolektivnega barantanja zahtevajo štrajkarji tudi uvedbo takozvanega "check-off" sistema, da bi namreč družba odtrgovala delavcem od plače unionske prispevke. Kakor rečeno, pa uprava družbe noče o vsem tem ničesar slišati.

Družbina tovarna v Edgewater, N. J., še vedno obratuje, toda sliki se, da se bodo tudi tamkajšnji delavci v ponedeljek ali v torek pridružili stavki.

HITLER SEDAJ — "MOJ VODITELJ"

Berlin, Nemčija, 12. avgusta. — Kancler Adolf Hitler bo od sedaj naprej "Mein Fuehrer" — moj voditelj za vsakega nemškega vojaka, mesto samo "der Fuehrer" voditelj.

To izpremembo je objavil obrambni minister general von Blomberg po kanclerjevem naročilu.

GRKI ZAPUŠČAJO TURČIJO

Atene, Grška, 12. avgusta. — Vsled nove turške postave, po kateri tujece v Turčiji ni dovoljeno nikakdo delo, je prišel v Pirej prvi oddelek 200 Grkov. Pri naglem nalaganju na parnik je bilo poškodovanega mnogo pohištva in druge prtljage.

Pri odhodu jim ni bilo dovoljeno posloviti se od svojih prijateljev, ki so se zato nekaj časa peljali za parnikom v čolnih.

Med begunci so brivci, mesarji in gledališki igralci. Vsled nove postave je prizadetih 2000 Grkov v Istanbulu.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)
Frank Bakur, President L. Benedik, Trezor
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays
In celo leto vsakega Ameriko in Za New York za celo leto \$1.00
Kasno \$0.50 Za pol leta \$0.50
In pol leta \$0.50 Za izdajanje za celo leto \$7.00
In četrt leta \$1.00 Za pol leta \$0.50

Subscription Yearly \$8.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenrednih nedelj in praznikov.
Dopolni brsk podpla in osebno se ne priobčujejo. Denar naj se blagovito
posljal po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se
nam tudi prejeto bivališče naznan, da hitreje najdemo naslovitka.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3878

ŠTRAJKI

National Labor Board je izdal izčrpano poročilo o nesoglasjih nad delavci in delodajalci, ki so se pojavila v enem letu v tej deželi.

Leta 1932 je bilo teh nesoglasij 808, dočim je v letu, ki se je končalo dne 1. julija 1934, naraslo to število na 4277. Vsa ta nesoglasja se pa niso razvila v štrajke. — Štrajkov je bilo 1496, pri katerih je bilo udeleženi 1,070,315 delavcev.

Poglavitna svrha teh bojev je bila pravica do organiziranja. To pravico jamči delavcem točka 7-A. National Recovery Acta, in delavci je nočejo imeti samo na papirju, pač pa tudi v praksi. V 886 slučajih so zastavljali delavci za boljše plače.

Do 1. julija je bilo končanih 1145 štrajkov, 351 jih je pa še vedno trajalo.

Poročilo delavskega urada molči o izidu, toda urad za delavsko statistiko pravi, da se je odstotna mera bojev, v katerih so bili delavci zmagovalci, povečala od 27 na 31. Ponehajoča depresija je dala delavcem nekoliko boljše izgleda za uspeh v industrijskih bojih z delodajalci.

Teh števil National Labor Boarda se poslužujejo kapitalisti in kapitalistično časopisje v boju proti NRA.

Pravijo, da je 4277 nesoglasij rekordno število, ki ni bilo v Združenih državah doseženo niti v najbolj viharinih časih. Po njihovem zatrdilu je tega kriv National Recovery Act, ki je dal delavcu pretirano mnenje o njegovi važnosti v gospodarskem življenju dežele, kar ga vzpodbuja k štrajkom.

Zatrjujejo, da je stavkovni pokret posledica napačne vladne delavske politike. Tega bo baje šele tedaj konec, ko se bo vlada nehala vmešavati v industrijska vprašanja.

Stvar je seveda povsem drugačna. Stavkovni pokret se je povečal navzlic manjšajočemu se vladnemu vplivu, navzlic generalu Johnsonu in predsedniku Rooseveltu, ker delodajalci niso držali obljub in ker so bili pravice delavcev le na papirju.

Stavkovni val se širi, ker se delodajalci poslužujejo vladne podpore in povečane gospodarske moči, da ž ujo višajo cene in odirajo odjemalce, ki so v devetih izmed desetih slučajev delavci. Cene živil od dne do dne naraščajo — zaradi suše in slabe letine na srednjem Zapadu — pravijo trgovci.

O višjih plačah pa ni nobenega govora.

General Johnson je skušal nekoč pregovoriti delodajalce, da bi prestovoljno zvišali mezde za deset odstotkov. Sedaj pa trdovratno molči. Delavčeva plača se krči, dobiček delodajalca narašča.

V takem gospodarstvu se poraja vihar, ki poganja stavkovni val višje in višje.

Če se prerokovanje izpolni, nas čakajo huda leta.

Neki ameriški pomorski zdravnik, ki se že več let bavi z meteorologijo, je nedavno objavil rezultate svojih raziskovanj o vplivu solarnih peg na vremenske spremembe na zemlji. Sicer je že mnogo učenjakov trdilo o velikih vplivih peg na deževna leta, ta ameriški zdravnik pa je celo odkril ciklus 11 let, v katerih se bo solni izmenjevali suša in izredno močno deževje. Prvi, da se zdaj nahajamo na neki obratnici, in sicer na točki, po kateri prehajamo v dobo obilnega deževja. Vrhunec bo doseglo to obilno deževje v času od 1936—1938. leta. To prerokovanje je vzbudivo v Ameriki, kjer med farmerji, veliko razburjenje Sicer so nekateri učenjaki gledali v te trditve z nezanimanjem, toda pred nedavnim so neki pojavi potrdili to domnevo. Pojavili so se namreč celi stolpi prahu in sicer zelo visoko v zraku, o katerih pa sodijo, da izhajajo od pojačanih peg na solnem. V zvezi s tem je redno omeniti, da je v prihodnosti znanost že postavljena hipoteza o mesečevih vplivih na nekatere prirodne pojave. Tako je med drugim ugotovljeno, da se potresne katastrofe ujemajo z nekaterimi spremembami na mesecu, katere se redno javljajo pred prirodnimi spremembami na zemlji.

AMERIŠKE NARODNE PESMI

Priseljenci so prinesli v Ameriko bogato dedščino svoje narodne glasbe in narodnih pesmi. Kaj pa o ameriški ljudski glasbi? Imamo li resnične ameriške narodne pesmi, ki izražajo dušo ameriškega naroda?

Dolgo časa so ameriški glasbeniki kritiki dvomili o tem. Belokozec — trdili so — obvladuje ta kontinent prekratko dobo, da bi bil razvil svoje posebne glasbene tradicije. New England je bil v prvi dobi svoje zgodovine "glasbena puščava", kjer so smatrali petje in ples kot nekaj nečimurnega in skoraj pregrešnega. V vzhodnih državah skoraj vse rane kompozicije, so bile cerkvene himne. Nikar ameriški skladatelj posvetne glasbe se ni prikazal na tem kontinentu za skoraj poldrugo stoletje po prihodu Pilgrimcev. Seveda bili so tu Indijanci in črnci. Vsako izmed treh stotin indijanskih plemen je imela svoje pesmi in ples, ali ti niso tvorili dedščino ali tradicijo. In ljudska glasba črncev se je dozdevala tuja in eksotična.

Še le ko je veliki češki skladatelj Antonin Dvorak prišel v Ameriko leta 1892, da ostane tukaj štiri leta, je ta dežela odkrila polno vrednost svoje ljudske glasbe. Dvorak je bil prvi skladatelj svetovnega slovesa, ki je iskal inspiracijo v ameriških narodnih pesmih. V svoji proslavljeni "Simfoniji novega sveta" je obelodanil vsaj sledove ameriške narodne pesmi. Kot vodja narodnega glasbenega konservatorija v New Yorku je povzbujal svoje učence, naj se zatekajo k svojim narodnim motivom, ravno tako kakor pesniki in slikarji iščejo inspiracijo v svoji okolici Shelley, Loomis, Burleigh, Goldmark, Fisher in Zeckener so bili njegovi učenci, ki so kakor tudi drugi sledili njegovemu nasvetu. In tako so začeli preiskovati ameriško ljudsko pesem in našli, da ima nepriznane globine in lepote.

Najprej prihaja seveda glasba in pesem črncev, ki ima tako gorke melodične teme in odseva vznemirjenja, lahkovost, pa tudi brezbriznost plemena, ali je vedno odkritost. V tej glasbi se zrcali otroška enostavnost dolgo podjarmljenega ljudstva. Glasba črncev je napravila globok vtis na ameriško življenje. Iz nje se je najprej razvil takozvani "minstrel song", potem "rag-time", "blues" in "jazz", sinkopirana vrsta glasbe, prevzeta od moderne mesta za izraz mrzličnega toka življenja.

Jug prednjači vse druge pokrajine te dežele s prispevki k ameriški glasbi in pesmi, ali tudi drugi deli imajo svojo narodno glasbo. Imamo ljubimke pesmi Vrhoda in Zapada, pesmi cowboyjev, goranske balade, pesmi hobojev, pesmi raznih rokodelcev v raznih pokrajinah in obrti, patriotične in vojaške pesmi itd.

Vsa ameriška zgodovina se zrcali v pesmi. "Yankee Doodle" ki je najstarejša ameriška ljudska pesem, sega nazaj v čase, kjer se je le cerkveno pevanje smatralo kot "dobro petje". Kako je ta pesem nastala je neznano. Izvirja baje iz Angije. Angleški vojak, ki je bil v vojski, je v posmeh Amerikanecem. Kasneje jo je ameriška revolucijonarna vojska prevzela kot svojo pesem.

"Turkey in the Straw" je klasična ameriška kmečka pesem, ki je preživela mnogo generacij. Ima nešteto stihov. "Rosie Nell" je tudi tipična stara ameriška ljudska pesem iz pionirske dobe. Duh Juga je našel svojega največjega tolmača v Stephen Collins Foster, ki je podaril Ameriki nekatere izmed najboljših pesmi, ki so s časom postale prave narodne pesmi. Kdo ne pozna njegov "Old Folks at Home", "Oh, Susannah", "My Old Kentucky Home", "Old Black Joe" itd.?

Civilna vojna je dala Ameriki mnogo narodnih pesmi. Naj se le spomnimo na "Dixie", "Marching through Georgia" itd. Industrijska doba je prinesla nove pesmi in moderno mrzlično mestno življenje svoj jazz.

FLIS.

Iz Jugoslavije.

V beograjski blaznici se je udrl strop.

Znano je, kako so vse beograjske bolnišnice prenapolnjene in se celo dogaja, da se morajo zaradi te prenapoljenosti le prepoznati gostokrat odklanjati celo bolniki, ki jih neizogibno pokosi smrt, ker ne morejo dobiti pomoči v bolnišnici. Kjer so si že leta 1920 morali pomagati z barakami, da so v njih namestili bolnike. Postavili pa so tedaj tri bivše avstrijske barake, dobljene na račun reparacij, pol zidane, pol lesene. Leseni stropi v teh barakah so ob straneh poševni, v sredi pa ravni. Bolniške postelje so nameščene ob straneh pod poševnim stropom, v sredi, pod ravnim stropom, se pa postavljajo mize, za katerimi se bolniki zbirajo k jedi. V taki baraki, ki je dolga 18. široka pa 8 metrov, je nameščen prvi ženski oddelček in se je nahajalo v njem nič manj kot 41 bolnic in so morale nekatere spati celo na slamnicah na tleh, ker ni dovolj postelj. V ostalem pa je v baraki bilo kar najbolje poskrbljeno za snago in se je ta baraka z ostalima dvema prav pred kratkim prebela in prebarvala.

31. julija so bolnice po večerji kanalu polegale, tako da je bilo ob 20. že vse tiho in mirno v baraki, kjer so poleg bolnic spale tudi dve strežnici in žena nekega strežnika. Zunaj je bila precej huda nevihta z bliskom in gromom in je streha škripala pod pritiskom močnega vetra. Nekako ob pol 21. pa je zaškripalo močnejše. Z ravnege stropa se je začel vsipati omet, a takoj nato se je ob silnem hrušču udrl ves raven strop, s stropniki vred in zasul bolnice. Lahko si je misliti, kak vrisk in krik je nastal v baraki, kako je vse javkalo, tarnalo in vpilo na pomoč. Kdor je mogel, je iskal v temi vrat, toda tramovje je takozalo vrata, da jih ni bilo moč goče, ker so močno zamrežena. Obupni krik pa so slišali v drugih oddelkih in je vse oboje nemudoma pohitelo na pomoč. Vrata so morali vlomiti, nakar so potem le največjo težavo pomirili bolnice in jih začeli odpravljati v druge

oddelke, kjer so zdravniško preiskali vse in ugotovili, da so težko ranjene tri bolnice. Lažje ranjenih je bilo več. Z največjo težavo so nato namestili te bolnice po drugih itak prenapoljenih oddelkih.

V rudniku Jarandolu,

kjer je okrog 800 rudarjev zapustilo delo, ki je bil podjetnik, neki beograjski industrijec, je milijone dolžan na neizplačanih mezdah in uslužbenih plačah se po zaslugi oblasti razmere urejujejo. O tej zadevi se pri sreskem načelstvu v Raški vršile že ankete, rudarska deputacija pa je prispela tudi v Beograd. Po intervencijah arskega načelstva v Raški in Delavske zbornice v Beogradu je bilo sedaj sklenjeno, da bo država prevzela v svoje roke rudniško upravo v Jarandolu in da bodo rudarji dobili takoj izplačan del svojih, že davno zasluženih mezd. Država bo rudarjem zagotovila tudi točno izplačilo tekočih zaslužkov ter skrbela, da bodo čimprej izplačani tudi ostali deli mezd. Po tej uredbi so se rudarji spet podali na delo.

Kakor v srednjem veku.

V okolici Gornjega Milanovca je kmetu Jakovljeviču otrok zbolel od ošpice in oče je poklical neko žensko, ki je živela sloves čarodějke in zdravnice. Žena je takoj izjavila, da bi otrok začaran in kot čarovnico je označila neko svojo sovražnico iz iste vasi. Kmetu je razodela, da bi otrok gotovo ozdravel, če bi kdo čarovnico sežgal. Nekaj dni pozneje je Jakovljevič za čarovnico označeno vlačanko zvalil v svojo hišo ter jo napadel z razbeljenim železom. Nesrečnico so sosedje komaj rešili iz rok popolnoma podivjanege kmeta.

Sleparije v bosanskem rudniku. Komisija iz Sarajeva preiskuje malverzacije, ki so se dogodile v rudniku Lauku. Neki rudniški uradniki so se dogovorili z nekaterimi rudarji za naslednjo sleparijo, ki je dalj časa uspevala. Uradniki so nekaterim rudarjem po dogovoru beležili nestorjeno nadurno delo, ki je bilo potem gladko izplačano. Izplačila so si potem uradniki in rudarji delili. Te sleparije so povzročile veliko razburjenje pri ostalih rudarjih, ki so zelo slabo plačani in, če se le da, prikrajšani. Komisija, ki preiskuje sleparije, je doslej ugotovila, da si je sleparska družba prisvojila preko 100,000 Din.

Naša v Ameriki

KOJAKE PROSIMO, NAJ NAM NAKRATKO NA DOPISNICI SPOKOČE SLOVENSKE NOVICE IZ NASELBINE.

Po kratki bolezni je preminil v Clevelandu Frank Saurić, star 48 let, doma iz Krške vasi, fara Cerklju. V Ameriki je bival 22 let. Tu zapuša ženo, enega sina in dva brata, v stari domovini pa dve sestri.

V Ohio State bolnici je umrl rojak Rutar, po domače Rantel. Star je bil 78 let. V Clevelandu je bival 44 let. Doma je bil iz vasi Kot, fara Rob.

8. avgusta so položili k večni mu počitku pionirja slovenskega naroda, Franka Verantia, ki je bil bolan že nad leto dni. Imel je raka v goltanu. Bil je član J. S. K. J. in C. O. P.

V Spearville, Kans., je umrl rojak Math Konda, star 72 let in doma iz Semeča na Dolenjskem. V Ameriko je prišel pred 52 leti in se nastanil v Jolietu, Ill., kjer pa ni ostal dolgo časa. Ošel je v Kansas, kjer je v okraju Ford kupil zemljo in se lotil poljedelstva. Bil je med prvimi farmerji, ki so se tam naselili, in farma, ki jo je zapustil, obsega tri tisoč akrov.

Mnogo Slovencev v Clevelandu je interesiranih pri Combaek Mining Company v Idaho, kjer se nahaja zlato. To dni se je vršil šestanek delničarjev te družbe in izvolil se je nov direktorij. V direktoriju so sledeči: L. F. Truger, predsednik; McCobbins, podpredsednik; C. C. Fairchild, tajnik; blagajnik. Ostali člani direktorija so: L. A. Truger, R. A. Truger, Joe Gornik, Mary Gornik, John Gornik in C. F. Adams. Leč Kushlan, slovenski odvetnik, ki se je podal v Idaho v interesu slovenskih lastnikov zlatega rudnika, se vrne te dni domov.

Naša v Ameriki

DR. KERNOVEGA BERILA JE ZNIZANA

Angleško-slovensko Berilo

ENGLISH SLOVENE READER

STANE SAMO \$2

Naročite ga pri —

KNJIGARNI "GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK CITY

Dražestna gospa Nežka, ki se gre vsako poletje v Fly Creek, N. Y., naerpat novih moči za zimski sezni, mi piše:

V Tvoji koloni sem čitala, da so Ti Tvoji prijatelji izročili od mene pozdrave. Sicer Te nisem tako pozdravila kot si omenil, dobro se mi pa le zdi, da Te je malo popraskalo.

Peter, fiste zobe, katere si izgubil in pobiral po kari in po štritu, kar v Hudson River zaženi. Ti bom jaz tukaj druge napravila iz ilovice, da se Ti ne bo treba bati, da bi katerega pogotnil in se zadavil z njim, če Te še kakšna podobna nesreča zadene.

Veš, kaj, Peter, ne vozi se dosti s karo po New Yorku, raje pridi sem v Fly Creek. Dovolila Ti bom, da se boš v moji kari vozil teko dolgo, da Te bo zares hudič vzel.

Tvoja prijateljica sta se dobro obnesla. Toliko woodneckov sta nastrelila, da smo jih morali kar z vozom proč voziti.

Dvema sta dala nad trideset strelcov, pa še danes tako pokonon stoita, kakor Ti, Peter, kadar si hodil po Downtownu. Kar smilita se nam ubogi živalici, ki od luža do večera stojita sredi pašnika ter se žalostno ozirata v vse strani, odkod se bošta prikazala. Lojze in Verbič.

Tvoja Nežka.

Peter Zgaga

Znani suhaški bojevnik škof Cannon je izjavil pred par dnevi:

— Preklic prohibicije je prvi korak k pravi prohibiciji.

To je pa res modrost vseh modrosti.

Istotako bi se lahko reklo: — Prohibicija je prvi korak k preklicu prohibicije.

Ali pa: — Vojna je prvi korak k miru. Mir je prvi korak k vojni. Zakon je prvi korak k ločitvi. Ločitev je prvi korak ... ito.

*

Rojakinje so proslavljale svoje moze.

— Oh, ti dedci — je rekla najbolj zgovorna — saj niso za nič, prav za nobeno rabo niso. Naprimer moj! Prav nobene stvari ne napravi brez moje pomoči. Vedno mu moram pomagati, zdaj to, zdaj ono.

— Moj je ravnotako — ji je sešla druga v besedo. — Kaj bi rekel, če bi mene ne imel. Včasih je treba kakšno stvar zakrpati, pogazice poditi ali kaj takega. Če jaz vsega ne poskrbim, pa ni nič narejenega. Poiskati moram škarje, fliko, ovirn in šivanko. In če takrat, ko mi vse k nosu prinesem in vstaknem evirn v šivanko, se loti šivanja in krpanja. In ko šiva in krpa, moram biti neprestano pri njem, če ne, naredi več škode kakor dobička.

*

Dandanes so težke šole. Dosti težje kot so bile tiste, v katere smo mi hodili.

Že v drugem ali tretjem razredu se uče šolariki raznih modrosti, v četrtem pa že računajo v vlomki in številkami, ki so manje kot nič.

Na podlagi par števil morajo izračunati, koliko je visoka gora, koliko je rekla globoka in s kakšno brzino dere, če je njena struga za toliko in toliko nagnjena.

Ravnanje prostornino hiš in sob v kubičnih čevljih ter prostornino posod v pintih, kvartih in galonah.

V prvem ali kvečjem v drugem razredu mati nekoliko pomaga pri domačih nalogah, v čimvišem razredu je pa šolar, tembolj peša materina modrost.

Toda kam se bo zatekel otrok v zadregi, če k materi ne?

— Mati — je vprašal sinček nekega večera — koliko galon drži sod, če je dva jarda dolg, če meri njegov obseg tri jarda in če ima poldrugo ino debele doge?

Mati je zapisala te številke ter nekaj časa množila in delila, pa ni prišla reva do nobenega pametnega zaključka.

Slednjič je pa vsa utrujena odložila svinčnik ter rekla nadebudnemu sinčku:

— Malo počkaj. Oče bo koj doma. On ti bo povedal. On se bolj razume na take reči. On sod samo pogleda, pa natančno ve, koliko drži.

*

Dražestna gospa Nežka, ki se gre vsako poletje v Fly Creek, N. Y., naerpat novih moči za zimski sezni, mi piše:

V Tvoji koloni sem čitala, da so Ti Tvoji prijatelji izročili od mene pozdrave. Sicer Te nisem tako pozdravila kot si omenil, dobro se mi pa le zdi, da Te je malo popraskalo.

Peter, fiste zobe, katere si izgubil in pobiral po kari in po štritu, kar v Hudson River zaženi. Ti bom jaz tukaj druge napravila iz ilovice, da se Ti ne bo treba bati, da bi katerega pogotnil in se zadavil z njim, če Te še kakšna podobna nesreča zadene.

Veš, kaj, Peter, ne vozi se dosti s karo po New Yorku, raje pridi sem v Fly Creek. Dovolila Ti bom, da se boš v moji kari vozil teko dolgo, da Te bo zares hudič vzel.

Tvoja prijateljica sta se dobro obnesla. Toliko woodneckov sta nastrelila, da smo jih morali kar z vozom proč voziti.

Dvema sta dala nad trideset strelcov, pa še danes tako pokonon stoita, kakor Ti, Peter, kadar si hodil po Downtownu. Kar smilita se nam ubogi živalici, ki od luža do večera stojita sredi pašnika ter se žalostno ozirata v vse strani, odkod se bošta prikazala. Lojze in Verbič.

Tvoja Nežka.

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovanju v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvarih. Vselej naš dolgoletna skušnje Vam pomagamo dati najboljša pojava in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se skupno obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodisi pranje za potovanja dovoljenja, potne liste, vizaje in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, sa najmanjšo stroška.

Nedržavljeni naj ne odlašajo do sadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje, RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačna navodila in svetovanja, mo Vam, da boste potni in udobno potovanja.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
TRAVEL BUREAU
216 West 18th Street
New York, N. Y.

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJE MO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.50	Din. 100	Za \$ 9.35	Lir 100
\$ 5.35	Din. 200	\$18.30	Lir 200
\$ 7.50	Din. 300	\$44.60	Lir 500
\$12.25	Din. 500	\$88.20	Lir 1000
\$24.25	Din. 1000	\$176.—	Lir 2000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMENBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali v lire, dovoljmo je bolje pogole. USPLAČA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Za izplačilo \$ 5.—	morate poslati	\$ 5.75
\$10.—	"	\$10.85
\$15.—	"	\$16.—
\$20.—	"	\$21.—
\$25.—	"	\$26.—
\$30.—	"	\$31.25
\$35.—	"	\$36.50

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

Najna nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbino \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

OGLAŠUJTE V "GLAS NARODA"

KRATKA DNEVNA ZGODBA

JONTES GELC:

KOSILO

Kadarkoli je potkal na tuja vrata in so mu dali krožnik morda že prestane jedi, nastrgane s krožnikov cele družine in ko je sedel na stopnišču pred pragom s krožnikom v rokah, ki morda sploh ni bil umit, se je spomnil onega kosila... Zakaj tudi če se ne bi hotel, se je moral spomniti, tako je zahtevala vest. Že osem let je kljuvala nentešena vest: Kazen za krivico.

Staro, od trpljenja že skrečeno mater je imel, ko se je zgodilo tosto, česar ni mogel več pozabiti ne podnevi ne ponoči. Naj se je hotel še tolikokrat o trestih bremen, ki mu je ležalo na duši, zamenjati v noči. Kes ga je kljuval na vseh potih. Prijel se ga je za suknjič in se vlekel v prahu in blatu za njim. Otep se ka je kot pošasti, trgal ga se sebe, toda kot pošastna žoga je vsakokrat odskočil nazaj k njemu in se ga oprjel s krčevitostjo utopljenca. Strašna kazen za storjeni greh!

Poldan je bilo.

Sajast od dela — delal je na železnici kot kurjač — je prišel domov. Začudil se je, kako, da kosila še ni na mizi, kot ga je dobil pripravljenega vsako opoldne. Čakal je pol minute, eno minuto, ter končno vstal in se sklonil skozi okno: "No, no, mati, ali bo že kaj?"

Mati, ki je pritekla vsa majčkena in sključena, že pol slepa, se je otroško čudila: "Da si že ti doma, saj še ni menda toliko ura?"

"Kako, da ne?" je začudeno odsekal sin in dušil srd v sebi.

"Ne vem, ali sem že solila!" je rekla in z žlico zajela pasto, ki jo je odstavila in emokanje, je brezobno ustni pokušala jed.

Gledal je napeto k štedilniku, rad bi ji nekaj surovega rekel, zakaj, kakor da ga nekdo nevidni ščeva, ga je danes dražilo na materi vse. Ko pa je zaslišal materino emokanje, je škripal z zobmi, da se ne bi zadrl na njo.

Gledal je napeto: Obliznila je žlico, zamokkala se enkrat: "Seveda, da sem že solila!" je položila umazano žlico na krožnik, ki ga je pripravila za sina, in naložila nanj jedi.

"Ne bom jedel tega!" je odrihtil sin krožnik.

"Zakaj ne, saj je dobro, drugič pa praviš, da imaš pasto najrajši."

"Da, toda ne take! To žlico ste lizali že vi!" Potegnil je jezo žlico iz jedi in jo zalutal, da je na drugem koncu mize z žvenkom padla na tla.

mrmrala mati in strmela v žlico na tleh. Ustnice so se ji nabrale v gube, zajokala je na glas, sklonila se je in pobrala žlico.

Vzela je drug krožnik, ga prinesla sinu in prejšnji krožnik odnesla proč. Nato je prinesla še svežo žlico, jo položila h krožniku in se umaknila iz hiše.

Počasi je zajemal s svežo žlico in prisluškoval: nekdo je na malem vrtilu tik pod oknom nevdolžno ihtel.

Jed mu je zastajala v grlu, ni je mogel pojesti. Vstal je in šel potuhnjeno na vrt, da bi rekel besedo za odpustanje. Toda, ko je hotel odpreti usta, je rekel hladno: zdaj grem nazaj, zvečer pa bom delal le do devetih. — In šel je, ne da bi se ozrl na mater, ki je stara sključena, gledala preplašena in molče na svojega osmega in najmlajšega sina. In ko se je oddaljil na cesto, je znova sklenila oveli obraz v žlani.

Zvečer jo je bolela glava in vso noč ni zatisnila oči, kakor da je postelja iz kamna, se je počutila na njej. V veliki bolesti je stiskala ustni, da ne bi zastokala. — Ko da je bila vsa

pretepena, je zjutraj vstala; le težko je bila pokoncu, kot meglja je vlačila noge za seboj in tiho stokala. Proti poldnevju jo je obšel mrzel pot in legla je na klop, da bi se odpočila in obležala majčkenu kot otrok; od starosti obledela oči so ji nepremično strmele v strop.

S solzo v očesnem kotu je končno zaspala in se ni zbudila več.

Ni bilo prav dolgo, ko se je začelo s sinom zlo in ga ni zapustilo več. Začelo se je s tem, da je z drugimi tisoči in stotisoči tudi on izgubil delo; zakaj na tračnicah, koder je zamisljen hodil dan za dnem domov, ga je neko minuto zadel nesreča. Puhajoča lokomotiva ga je zajela, odrezala mu do gležnjeve obe nogi in ga takega vrgla v mejo.

Ljudje so ga pomilovali, ko se je plazil po kolenih z ovitimi nogami v eunjah in trkal na njihova vrata; le on sam je slutil, zakaj je prišlo nanj to poslednje: čutil je, komu je bila namenjena poslednja neposrečena solza v očesu mrtve matere.

In kadarkoli drži, sedeč na stopnišču pred pragom, krožnik na kolenih, se z velikimi odspokornosti ugasi oči in spominja na ono strašno kosilo...

Poziv!

Izdajanje lista je v svari s velikimi stroški. Mnogo jih je, ki so radi slabih razmer tako prizadevi, da so nas naprosili, da jih počakamo, zato naj pa oni, katerim je mogoče, peravnajo na ročnino točno.

Uprava "G. N."

prostil vsakega oklepa in raztrgal verige. Ker Frostove četrt ure ni bilo na površje, so jo šli iskat potapljači. Našli so jo na dnu reke, zapleteno v del potopljenega čolna; bila je seveda mrtva.

V Los Angeles si je neka tveška omislila grozno reklamo. Najela je dve plesalki po vrvi, ki sta napeli vrv med dvema nebotičnikoma ter visoko v zraku vihteli zastave z reklamnimi napisi dotične tveške. Šestdeset metrov pod njima se je vršil promet, en sam napačen gib bi pomenil gotovo smrt. Ko sta bili drzni plesalki v zraku, je pribrel nad njima letalo. Iz radovednosti se je za hip ena izmed obeh ozrla kvšku, pri tem pa izgubila ravnotežje. Ko je omahnila, jo je njena partnerica zagrabila za nogo, z drugo roko pa se je oprlija vrvi. Požarna bramba in reševalna družba, vse je moralo na pomoč, da so rešili obe iz tega olupnega položaja.

Mednarodna družba za varstvo človeškega življenja bi se morala ustanoviti ter kratkoma z zakonom zabraniti slične nastope iz gole ambicije in izrabljanje lahkornosti mlade ženske.

krščansko vero. Pet tednov ga je lečila neka Marsheva. Sodnik jo je vprašal, ali se peča z lečenjem ljudi z molitvami in če leči človeka tudi z molitvijo, če pade z lestve in si zlomi nogo. Da, bog lahko stori vse, je odgovorila Marsheva in potem je pripovedovala, da jo je cerkev v Bostonu pooblastila, da lahko leči ljudi z molitvijo.

— Ali vam ljudje za to plačujejo? — je vprašal sodnik.

— Da, vsak teden zaslužim en funt. — Ali ne razumete, da je vaše početje v očeh pretežne večine trezno mislečih ljudi nesmiselno? — Ne, je odgovorila Marsheva. Porota se je odločno izjavila proti takemu načinu lečenja, češ, da so ostanke srednjeveških vraž, priči Marshevi je pa izrekla strog ukor.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno da kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Zadnje opomine in račune smo razposlali za Novo leto in ker bi želeli, da nam prihranite toliko nepotrebnega dela in stroškov, zato Vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite jo naravnost nam ali jo pa plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so opravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rajakov naseljenih.

Ambicija žene dekleta v smrt.

Po vsem svetu se najdejo mlada dekleta, ki hlepijo po slavi, ki imajo edino željo, da svet za nje zve po časopisju. Da to dosežejo, žrtvujejo zdravje in lepoto, mnogokrat celo življenje.

Na predvečer svojega 19. rojstnega dne je Nema Ruth Letzig umrla radi svoje nesmiselne ambicije, da postane slavna. V jezeru Baldenay pri Essenu je plavala nepretrgoma 78 ur in 46 minut. Odpehali so jo v bolnišnico, kjer je čez nekaj ur umrla za oslabelostjo sra. Okoli 150.000 ljudi je plačalo pol marke vstopni, da bi jo mogli gledati plavajočo, ki se je kretala po vodi kot njeta riba. Z Nemeu prirojeno flegmo so gledalci pili pivo in se zalagali z jedmi, medtem ko je dekle dobesedno plavalo v smrt. Nameravala je ostati v vodi 100 ur, voda pa je bila hladna in že prvo uro jo je pričel tresti mrav. Večkrat je zahtevala in prosila, naj jo puste iz vode, a gledalci so zahtevali za svoj denar "celo igro". Mislimo si duševne in telesne muke plavalke, katero so s trobentanjem in bobnom klicali k zavesti. S takšnim hrupom so privabljali le še več radovednežev. Ko so jo prinesli v bolnišnico, so navdušeni povedali zdravniku: "Prinášamo vam najboljšo plavalcko sveta." Nič več se ni zavedla in že čez dve uri potem je umrla.

tega dne pa je vsled oslabelosti umrla. Ta si je hotela z vstopnino nabaviti balo za moštitev.

Na sejmu v Krakovu na Poljskem je mlado, lepo dekle spalo, stanovalo in jedlo poleg dveh levov. Kletka je bila močno razsvetljena, tako da jo publika lahko videla, da dekle ni odšlo iz nje. Nekega večera je, najbrž namenoma, nekdo vrzel v kletko cigaretni ogorček, ki je padel na levo. Dasi neznatna opekline, je vendar zadostovala, da se je lev razkačil. Planil je na Poljakinjo, ki je ležala na divanu čitala, ter jo razmesaril do smrti, še predno so mogli uslužbenici priskočiti na pomoč. To pa še ni bilo dosti. Podjetje je priredilo pogrebni spreved, v katerem so na verigi vodili — oba leva! Za občinstvo je bilo to preveč. Ako bi policija ne bila pri roki, bi občinstvo podjetnika in njegove linčalo.

Podoben slučaj se je pripetil v Montevideo. Neki cirksus je naznanil, da bo občinstvo videlo med drugim tudi mlado dekle, ki bo z veliko opico sedelo pri mizi in jedlo z njo. Nekega dne je opico hotel zob; radi tega se j obrnila izvajati običajne trike. Ker so jo hoteli prisiliti k temu, je v togosti pograbila dekle ter jo tresčila v kot. K sreči so jo oti iz nevarnosti. Imela je zlomljeno nogo in roko.

TURŠKI TISK PROTI KAVI

Turški listi vodijo zadnje čase srdito kampanjo proti najpopularnejšemu napitku vseh prerokovih sinov, proti čezmurnemu uživanju kave, ki je bila dolga stoletja poleg cigarete in mirnega počezavanja največji užitek vsakega Turka, da je prišla pri drugih narodih že v pregovor. Naenkrat so pa preplavili Kemalovo državo kar tebi nič meni nič članki, ki se v njih trdi, da kava nikoli ni bila narodni napitek turškega ljudstva, temveč da so jo zanesli v Turčijo iz Arabije. Slovito turško kavo, ki kot pritenka izpodjeda sile naroda, hočejo izpodriniti z domačim narodnim napitkom airamon, z zmesjo ovčjega kislega mleka in raznih prinesov.

Boj proti kavi v Turčiji ima razumljivo narodnogospodarsko ozadje. Turčija hoče omejiti uvoz drage braziljske kave ter povečati konzum mleka in mlečnih izdelkov. Pravi Turek popije na dan najmanj 10 do 15 skodelic kave. Vprašanje je pa seveda, ali si bodo dali Turki vzeti kavo.

Z MOLITVIJO LEČI BOLNIKE

Porota v Southportu na Angleskem je obravnavala te dni smrt 47letnega tovarniškega agenta Waltera Honnora, ki je umrl te dni po zdravniškem mnenju zato, ker ga niso pošteno lečili. Pokojnikova vdova je pripovedovala, da je njen mož odločno odklanjal zdravniško pomoč, ker je veroval v

- CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Laushko
- COLORADO: Pueblo, Peter Cullig, A. Saffie Walsenburg, M. J. Bayuk
- INDIANA: Indianapolis, Louis Banich
- ILLINOIS: Chicago, J. Bevcik, J. Lukulich Cicero, J. Fabian (Chicago, Cicero in Illinois)
- Joliet, Mary Baumich, Joseph Hrovat
- La Salle, J. Spelich
- Mascoutah, Frank Augustin
- North Chicago, Joze Zelenc
- KANSAS: Girard, Agnes Močnik Kansas City, Frank Zagar
- MARYLAND: Kitzmiller, Fr. Vodopivec Steyer, J. Černe za Penna. W. Va. in Md.)
- MICHIGAN: Detroit, Frank Stular
- MINNESOTA: Chisholm, Frank Gonze Ely, Jos. J. Peshel Eveleth, Louis Gonze Gilbert, Louis Vessel Hibbing, John Povše Virginia, Frank Hrvatich
- MONTANA: Roundup, M. M. Panian Washoe, L. Champa
- NEBRASKA: Omaha, P. Broderick
- NEW YORK: Gowanda, Karl Strnisha Little Falls, Frank Maslo
- OHIO: Barberton, Frank Troha Cleveland, Anton Bobek, Chas. Harlinger, Jacob Resnik, John Slopek Girard, Anton Nagode Lorain, Louis Balant, John Kunjše Warren, Mrs. F. Rachar Youngstown, Anton Kikelj
- OREGON: Oregon City, Ore., J. Koblar
- PENNSYLVANIA: Ambridge, Frank Jakše Broughton, Anton Ipavec Claridge, Anton Jerina Conemaugh, J. Brezovec Export, Louis Supančič Farrel, Jerry Okorn Forest City, Math Kamin Greensburg, Frank Novak Johnstown, John Polants Krayn, Ant. Tauželj Luzerne, Frank Balloch Midway, John Zust Pittsburgh, J. Pogacar Presto, F. B. Demshar Reading, J. Pendaric Steelton, A. Hren Turtle Creek, Fr. Schiffrer West Newton, Joseph Jovan
- WISCONSIN: Milwaukee, West Allis, Frank Skok Sheboygan, Joseph Kakež
- WYOMING: Rock Springs, Louis Tauchar Diamondville, Joe Rolich

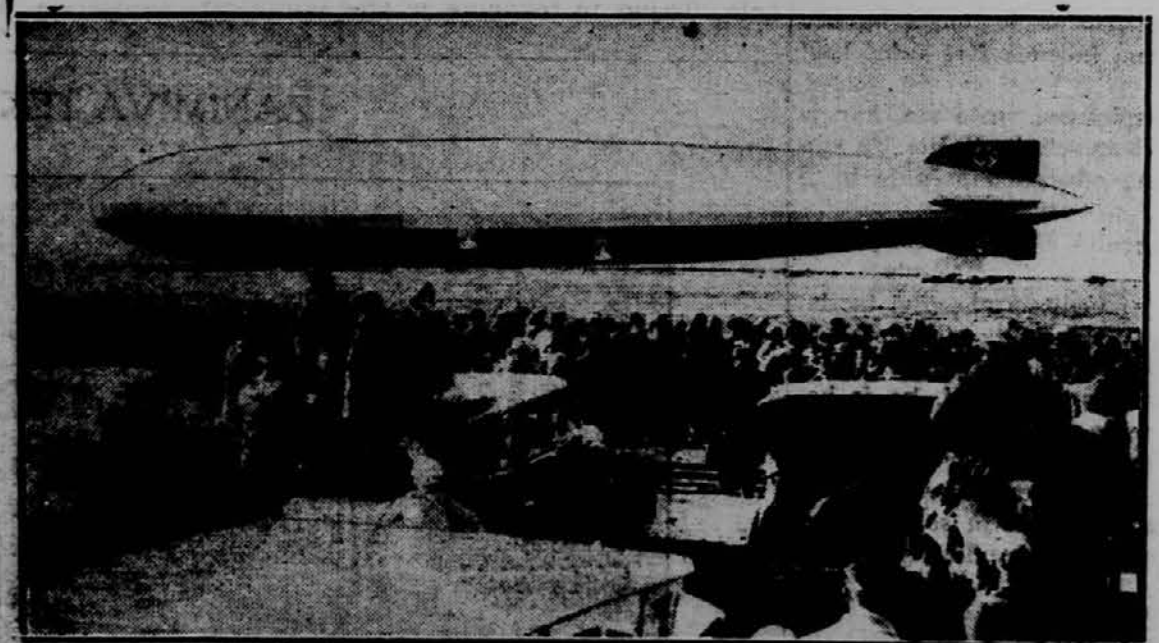
Povesti in Romani:

Agitator (Keruhk) broš.	50	Musolino	40
Andrej Hofer	50	Mrtvi Gostan	35
Hetelova vedečevanka	35	Mali Klatec	30
Belgrajski biser	35	Mesija	30
Beli meščen	40	Malenkosti (Ivan Albrecht)	25
Bile noči, mali junak	60	Mladim srecm. Zbirka povesti za slovenska mladino	25
Božično darilo	35	Možje	150
Božja pot na Bledu	20	Na različnih potih	40
Božja pot na Šmarni gori	20	Notarjev nos, humoreska	35
Cankar:		Narod, ki izmirja	40
Grešnik Lenard, broš.	70	Naka vas, II. del, 9 povesti	90
Mimo življenja	50	Nova Erotika, trdo vez	70
Moje življenje	75	Naka leta, trda vez	70
Romantične duše	50	broširana	50
Balkanska-Turška vojaka	50	Na indijskih otokih	50
Balkanska vojaka, s slikami	25	Nali ljudje	40
Boj in zmaga, povest	20	Nekaj iz ruske zgodovine	35
Blagajna Velikega vojvode	60	Na krvavih poljanah. Trpljenje in strahote z bojnih pohodov bivšega slovenskega polka	150
Burška vojaka	60	Ob 50 letnici Dr. Janeza E. Krka	25
Beatin dnevnik	60	Onkraj pragozda	60
Čarovnica	25	Odskrije Amerike, trdo vezano	60
Cvetina Borogradska	45	mehko vezana	60
Čebelica	25	Praprednevo zgodbe	35
Črtice iz življenja na kmotih	35	Pastir in zanki	25
Dobrič, in razne povesti —		Pater Kajetan	1
Spisal Mihelinski	60	Pingvinski otok	60
Dekle Eliza	40	Povest o sedmih oboževcih	60
Dalmatinske povesti	35	Pravica kladiva	60
Dolga roka	60	Pabirki iz Roža (Albrecht)	25
Do Ochrda in Bitolja	70	Parliki slatir	60
Doči z orožjem	50	Prihajaj, povest	60
Dve sliki: — Njiva; Starka		Poligalec	25
(Meško)	60	Povesti, pesmi v prozi (Baudelaire) trdo vezano	1
Devica Orizanska	50	Po strani klobuk	50
Duhovni boj	50	Plat avona	40
Dedek je pravil; Mariška in Bartoljci	40	Pri stricu	60
Elizabeta	35	Prst božji	30
Fahijola ali cekar v Katabombah	45	Patria, povest iz irske junakke d'	30
Frak Baron Trenk	35	Po gorah in dolinah	60
Filozofska zgodba	60	Pol litra vipavca	40
Frak Diavolo	50	Poslednji Mehikanec	30
Gospodarica sveta	40	Pravljice H. Majar	30
Gostilna v stari Ljubljani	60	Predtriani, Prešern in drugi svetniki v gramofonu	25
Griška Mytologija	1	Prigodbe čebelice Majo, trda vez	75
Gusarji	75	Ptice selivke, trda vez	75
Gusar v oblakih	60	Pred novitjo	35
Hadi Murat (Tolstoj)	40	Pepelniki	60
Hektorjev moč	50	Pernava Boga	60
Hedvika	40	Pirhi	60
Hudi časi, Blago duše, veseloigra	75	Povedanj	30
Heleno (Kmetova)	40		
Hudo Brežino (II. sv.)	35		
Humorska, Groteska in Satiro, veselo	60		
broširano	60		
Izlet g. Broučka	120		
Izbrani spisi dr. H. Dolenc	60		
Iz tajnosti prirode	50		
Iz modernega sveta, trdo vez.	160		
Izbrani spisi dr. Ivan Mencišger:			
2 svezka	150		
Igralce, broširano	50		
Igralce	75		
Janko in Metka (za otroke)	30		
Jernaš Zamogovač, Med plazovi	30		
Jutri (Strig) trdo vez	75		
broš.	60		
Jurčičevi spisi:			
Popolna izdaja vseh 10 svezkov, lepo vezanih	10		
6. svezek: Dr. Zober — Tugomer broširano	75		
Juan Maserija (Povesti iz španskega življenja	50		
Kako se sem jaz ikal (Aleševac) I. svezek	60		
Kako sem se jaz ikal (Aleševac) II. sv.	60		
Kako sem se jaz ikal (Aleševac) III. svezek	60		
Korejska brata, povest iz misijonov v Koreji	30		
Krvna ovrta	30		
Kmetički punt (Benca)	60		
Kuhinja pri kraljici gosli nočici	50		
Kaj se je Markaru sanjalo	25		
Kazaki	60		
Križev pot patra Kupljenika	70		
Kaj se je izmislil dr. Oke	45		
Levstikov izbrani spisi	90		
I. sv. Pomi; Ode in elegije; Sonetje; Romances, balade in legende; Tolmač (Levstik)	70		
I. sv. Silka Levstika in njegove kritike in polemike	70		
Ljubljanske slike, Hissi lastnik, Trgovec, Kupčijski stražnik, Uradnik, Jezični doktor, Gostilničar, Klepetulja, Natakarca, Duhovnik, itd.	60		
Lucifer	1		
Marjetica	50		
Materina trtev	50		
Moje življenje	75		
Mali Lord	60		
Milijonar brez denarja	75		
Maron, krščanski detek iz Libanona	25		
Mladih sankerčev lastni življenjski	75		
Mlinarjev Janez	50		

V Budapešti je 18 letna Fredda Litov prišla v nekem zavbiščen stradati. Devet dni so jo hodili gledat, ponoči de-

Znan je slučaj Ane Frost, ki je skočila z vkleknjenimi rokami v reko Hudson, posnemajoč slavnega Hudinija, ki se je o-

ZEPPELIN V BUENOS AIRES

Ko je dospel veliki nemški vodilni balon v Buenos Aires v Argentini, ga je pozdravila velika ljudska množica. To je bil njegov prvi polet v Argentino. Pred tem je vozil le v Brazilijo.

Knjigarna "Glas Naroda" SLOVENIC PUBLISHING COMPANY 216 West 18th Street, New York

Vsak zastopnik izra potrdilo za avto, katere je prejel. Zastopnik se je komu tople priporočamo.

UPRAVA "GLAS NARODA"

IZGNANCI

ROMAN IZ ŽIVLJENJA
ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

Stari oberst si ni znal pomagati in njena zvesta služkinja Nataša tudi ne. Poklicali so mene k bolniški postelji nesrečnice, ki je namah izgubila sina in moža. Stregla sem ji toliko časa, do je nekoliko okrevala, da je mogla iz postelje. In istega dne, ko je prvič stopila iz postelje in je bila nekaj minut sama, je iz kovčega vzela revolver svojega moža — in se je hotela ustreliti. Zadnji trenutek se vrnem k njej in ji izbijem orožje iz rok, tako da je revolver razbil ogledalo, kneginja pa je ostala nepoškodovana. Z očmi, polnimi straha, me pogleda in me vpraša z globokim glasom: — Zakaj si liš mrtvo ženo v življenju?

Porabila sem vse svoje govorniške zmožnosti, da bi jo odvrgla od samomorilnih misli ter sem slednjič od nje izsilila obljubo, da ne bo nikdar več položila roke na sebe. V njej je vse okamenelo. Sedela je s široko odprtimi očmi, ki niso mogle jokati ter je s tužnim glasom klicala ime svojega sina. Včasih je tudi glasno zaklicala svojega moža, kot bi ji mogel pomagati.

Tako je nisem mogla pustiti in sem storila vse, da bi jo odvrgla od njenih misli. In ker je njen sorodnik, stari oberst, sam prišel bolehati, sem jo vzela k sebi, kajti tedaj sem že bila vdova. Nekaj dni zatem pride poročilo, da je njen edini sorodnik umrl. Stari oberst je podlegel sušici. Toda na kneginjo je njegova smrt še komaj napravila kak vtis.

Tesno je sicer okrevala, toda belolasa, žalostno in temno gledajoča gospa je bila še samo senca moje uboge Katarine.

V njeni notranjosti je živela bolna misel, da mora iskati svojega sina. In ubogo materino srce ni niti vedelo, da so ga umorili. Dolgo ni mogla izvedeti ničesar drugega, kot da je bil na begu nstreljen.

V Rusijo se ni smela vrniti. In tako je pričela svoje večno potovanje. Nikjer ni našla mira in pokoja. Enkrat se ji sanja, da njen sin še živi in da jo kliče, drugič zopet, da ga je v tuji deželi zdravega in veselega srečala, nato pa ga je zopet videla ležati v krvi. Po nekaj letih ji je poslal oni udani prijatelj, ki je posvaril njenega moža in ki ki je, kot je izvedela, kmalu nato umrl, nekega mladega Ruska, ki je bil skrupno z njenim sinom poslan v Sibirijo in ki se je zopet vrnil domov, ko je bila njegova nedolžnost dokazana. Tedaj je bila kneginja zopet za nekaj časa pri meni. Bilo je malo pred izbruhom vojne. Ta mladi mož je ubogi materi popisal, kako je njen sin umrl. Ker ni mogel več prenašati sramotnega postopanja paznikov, se mu je neke noči posrečilo razvozlati vez ter je iz bornege taborišča pobegnil. Toda njegov beg so odkrili in so ga zasledovali. Na prostrani zasneženi poljani so ga ustrelili in ga pustili ležati v njegovi krvi. Nato so pazniki ostale četnike peljali mimo njegovega trupla, da bi jim bila za vedno pregnana misel na beg. Ko so nekateri četniki, ki so bili dovolj pogumni izraziti svojo prošnjo, paznike prosili, da bi smeli mrtvega tovariša izkopati grob, so se pazniki samo smejali ter so mrtvega kneza Dimitrija suvali z nogami ter odgovorili: — Pustite ga volkovom.

Tako njegovi usmiljeni tovariši niso mogli storiti ničesar drugega, kot moliti očenaš za dušo svojega umrlega tovariša.

Sedaj si morete misliti, moja draga Daniela, kako je to pripovedovanje moglo vplivati na kneginjo. Zopet je zapadla v temo obupa. In ko je mogla zopet jasno misliti, je bila vsa prežeta želje, da bi se smela vrniti v Rusijo. Hotela je iti v Sibirijo, da bi kosti svojega sina pokopala na posvečeni zemlji. Carju je poslala prošnjo ter je odpoštovala v Francijo, da prosí nekega velikega kneza za posredovanje in da sam osebno nese prošnjo carju.

Ko pa pride v Pariz, izve, da je veliki knez zopet odpotoval v Petrograd. In one dni je izbruhnila svetovna vojna. In kneginja se je morala odpovedati svojemu načrtu.

Tekom vojne je legla na njo udanost in mir. Skušala se je tolažiti s tem, da je njen sin, ako je bil še pri življenju, postal žrtev vojne. Iskala je tolažbe v misli, da je na milijone mater moralo dati svoje sinove in tudi niso vedele, kje so bili položeni k zadnjemu počitku.

Ves čas vojne je nisem več videla. Živela je izmenoma v Franciji, Angliji in Italiji, kajti miru ni mogla najti nikjer.

Njeno velikansko premoženje ji je dovoljevalo, da je mogla potovati in udobno živeti. Šele po končani vojni sem jo zopet videla. In lansko leto, kot veste, je bila nekaj tednov pri meni, dokler se je ni zopet prijel stari nemir.

Ima samo eno sliko svojega sina, ki pa je umetniško izdelana in ima natančne njegove poteze. Pustil se je slikati nanašče za mater, ko je prvič oblekel častniško uniformo. Njen mož pa je dal napraviti krassen okvir, ki je pravi biser ruske zlatarske umetnosti. Mogoče ste videli to spominsko sliko pri kneginji, kajti od nje se nikdar ne loči in podoba stoji vsako noč na mizi poleg njene postelje.

Daniela, ki je njeno pripovedovanje poslušala z veliko napetostjo, živo pogleda in pravi:

— Videla sem krassen izrezljan zlat okvir s podobo na nočni mizi kneginje, ko sem bila neko jutro v njeni sobi.

Gospa priklama.

— Prav — to je. Toda ni se vam treba navaditi, da bi jo klicali drugače, ko gospa Lentikoff, ker ima pravico do tega imena, kajti knezi Smolenski so se po svojih posestvih imenovali knezi Smolenski-Ripnik-Saratov-Lentikoff. Knežja družina je imela navado potovati pod imenom Lentikoff in pod tem imenom živi sedaj tudi kneginja, odkar je šla v izgnanstvo.

Tako, moja draga Daniela, sedaj v splošnem veste vse, kar je to ubogo ženo napravilo tako potrto. In če se sedaj odločite, da stopite v njeno službo, boste razumeli njeno odurno obnašanje in ji tega ne boste šteli v zlo.

Kar ste mi povedali, me je globoko ganilo. Kako grozno je morala trpeti, uboga kneginja.

— Da, nepopisno je trpela. Proti njej bodite ljubeznivi in dobri, četudi vam bo včasih težko. Pomagajte ji, kolikor morete, da bo mogla prenesti svoje težko, žalostno življenje. Mnogokrat me je očitala vprašala, zakaj je tedaj nisem pustila umreti, ko je hotela sprožiti revolver in mi je žalostno rekla, da se mi nikakor ne more zatvaliti, da sem ji vzela obljubo, da ne bo nikdar posegla po svojem življenju. Toda besedo je držala — na njeno besedo se morete zanesati. Ako sem vam posreči še malo veselja in solnčne svetlobe pričarati v njeno temno dušo, tedaj ste napravili mnogo dobrega.

— To bo moja največja skrb, milostljiva gospa.

— Dobro! Tako smo to zadevo smatrali za rešeno in ste pri kneginji sprejeti v službo, ker imam za to polnomočje.

— Ne vem, komu bi rajši razum vas služila, kot kneginji Smolenski.

(Dalje prihodnjic.)

SMRTO BORBO SO IMELI
ZA ŠALO

Na stotine ljudi je gledalo te dni kopale v Muri, med katerimi je bil tudi možki, ki je že večkrat "potegnil" publiko s klici na pomoč, ko je bil v najbolj deroči strugi vode. Ljudje videči, da se šali, so se njegovih neokusnosti tako privadili, da jim niso posvečali nobene pozornosti več.

Tudi v nedeljo, ko je bilo v popoldanskih urah zelo vroče, je šel potegom, 24letni Adolf Niess, v vodo. Začel je plavati proti nesprotnemu bregu reke, katero je že nešteto krat preplaval. Ko je došel v najhujši tok, je začel nenadoma vplati na pomoč. Toda ljudje, ki so vedeli, iz čigavih ust prihajajo glasovi, se niso niti zmenili za njegovo vpitje in so ga prepustili usodi. Šele pozneje, ko so videli, da se Niess ni pojavil na drugem bregu, so se uverili, da topot ni vpil na pomoč zaradi šale. Bilo pa je seveda že prepozno. Niess je utonil v Muri. Nekaj dobrih plavačev se je takoj podalo iskat ponesrečenca, ki pa ga še niso našli. Orožniki so spravili njegovo obleko na bregu in so odredili iskanje utopljenčevega trupla. Niess je bil oženjen in oče dveh nepreskrbljenih otrok.

300 LETNICA PODMORNICE

Temu jubileju se bo marsikdo čudil, saj prevladuje nazor, da je podmornica največji izum. In res malokdo ve, da so podmornice izumili točno pred 300 leti in da se je prvič pogreznila v morje v juliju l. 1634. Podmornica je izumil Holanec Cornelius Fandrebhel, vsestransko izobražen mož, ki se je pečal z alkimijo, fiziko in medicino, ki je baje odkril princip toplomera na živo srebro, gradil Angležem vojne ladje itd. Leta 1620 je predlagal angleškemu kralju Jakobu I., naj bi dal zgraditi ladjo, ki bi se lahko pogreznila za delj časa v vodo. Kralj je njegov predlog odobril in odredil, naj se izplača iz državne blagajne potreben denar. Gradnja ladje se je pa zavlekla tako, da je bila prva podmornica izdelana šele l. 1634, ko je prvič plula pod gladino Temze od Westminstera do Greenwicha.

Fandrebhelova podmornica je imela obliko sedanje podmornice, samo da je bila na vesla. Na nji je bilo 12 veslačev in 3 častniki. Kronika pravi, da sta bila med častniki sam kralj Jakob I. in Fandrebhel. Ni se še posrečilo ugotoviti, kako je izumitelj obnavljal v podmornici porabljeni zrak. V protokolu, ki se je ohranil iz takratne dobe, stoji, da je vzel Holanec s seboj sodček neke tekočine, ki je bila glavna tajna njegovega izuma. Čim je bil zrak porabljen, je izlil Fandrebhel na tla nekaj tekočine in posadka je lahko svobodno dihal. Tajno te tekočine je za-

Bremen Europa

7 dni do JUGOSLAVIJE
NA GORNJIH BRZO PARNIKIH
Ekspresni vlak ob Bremen in Europa v Bremerhaven
zajamči udobno potovanje do LJUBLJANE

Ali potujete s priljubljenimi ekspresnimi parniki:
COLUMBUS
DEUTSCHLAND - HAMBURG
NEW YORK - ALBERT BALLIN

Tudi redna odplutja z dobro znanimi kabinskiimi parniki
Izborne železniške zveze od Cherbourg, Bremen ali Hamburga

Za pojasnila vprašajte lokalnega agenta ali
HAMBURG-AMERICAN LINE - NORTH GERMAN LLOYD
57 BROADWAY, NEW YORK

upal Fandrebhel samo enemu človeku, svojemu učitelju, slavnemu učenjaku Robertu Boyleu, ki je pa ni nikomur izdal. Prva podmornica je napravila samo eno pot.

ČUDEN NAČIN LOČITVE
ZAKONA

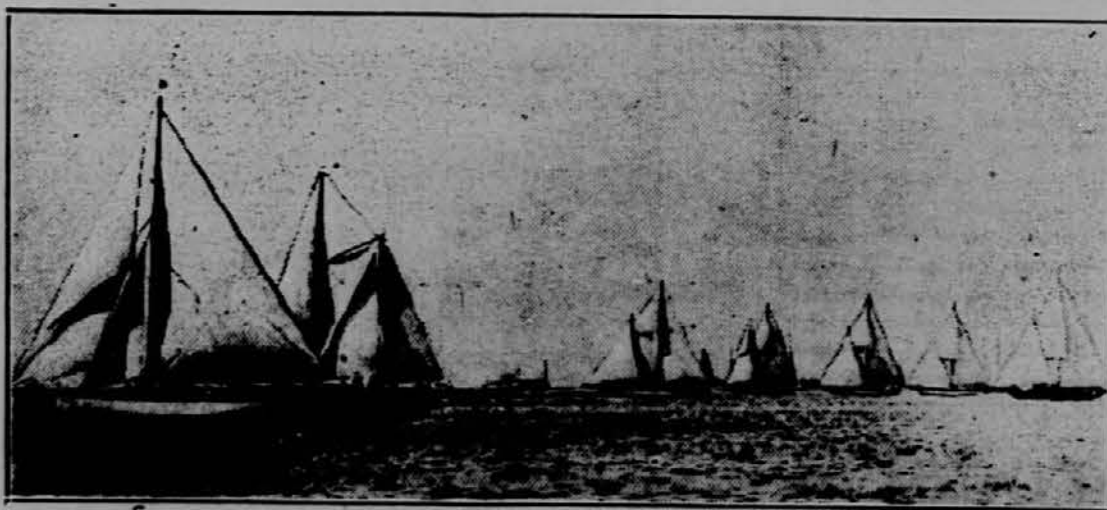
Neki misijonar je pripovedoval o čudnem načinu ločitve zakona pri nekem afriškem plemenu. Če se hoče zamorec tega plemena ločiti od svoje žene, ne potrebuje advokata, niti sodišča, temveč opravi to sam na kaj originalen način. In zanimivo je, da spretna in močna žena pri tem pogosto dobro odreže. Žena, ki se hoče ločiti od nje, mora v pričo vseh prebivalcev dotične naselbine splezati na palmo in obsedeti med vejami. Mož pa mora palmo tako močno stresti, da pade žena z nje. Če se mu to posreči, je zakon ločen, kajti usoda je s tem pokazala, da je žena padla, če se mu pa ne posreči stresti jo na tla, mora še nadalje živeti z njo.

Usoda s palme stresene žene ni zavidanja vredna. Drugič se ne sme omožiti in čisto je prodajo kot sužnjo. V Afriki je namreč suženjstvo še zelo razširjeno. Pa tudi če se žena na palmo obdrži, mora živeti dalje z možem, ki svojega poraza nikoli ne pozabi in zato življenje z njim baš ni prijetno. Zamorec so pri izbiranju žen zelo previdni. Dobro si ogledajo nevesto in če je premočna, da bi je mož ne mogel stresti palme, ostane devica.

PLJUVANJE PREPOVEDANO

Malokdo ve, da je dal pobudo za prepoved pljuvanja na javnih prostorih pariški bologem Lemice Terrieux, živeč v drugi polovici preteklega stoletja. Mož je bil največji šalivec takratne dobe, Nепrestano si je izmišljeval kaj takega, kar so smatrali drugi za resnično in so si čisto celo učenjaki belili glave z njegovimi potegavščinami. Tako je v nekem znanem pariškem listu po železniški katastrofi priobčil

ZANIMIVA TEKMA

Prizor ob obali New Londona v državi Connecticut, ko se je začela tekma devetindvajsetih jadrnic. Jadrnica, ki je prva dospela do Bermudskega otočja, je do bila nagrado.

SLOVENIC PUBLISHING CO.

TRAVEL BUREAU

216 WEST 15th STREET NEW YORK, N. Y.
PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJESHIPPING
NEWSODPLUTJE PARNIKOV ZA MESECE
AVGUST 1934

14. avgusta: Statendam v Boulogne
15. avgusta: Manhattan v Havre, Hamburg v Hamburg
16. avgusta: Majestic v Cherbourg
18. avgusta: Rex v Genoa, Ile de France v Havre, Berengaria v Cherbourg
20. avgusta: New York v Hamburg
24. avgusta: Roma v Genoa
25. avgusta: Lafayette v Havre, Aquitania v Cherbourg, Bremen v Bremen
29. avgusta: Olympic v Cherbourg, Albert Ballin v Hamburg, Washington v Havre
30. avgusta: Paris v Havre
31. avgusta: Europa v Bremen, Leviathan v Havre

KRETANJE PARNIKOV ZA MESECE
SEPTEMBER, 1934

1. septembra: Conte di Savoia v Havre
3. septembra: Champlain v Havre
4. septembra: Statendam v Boulogne sur Mer
5. septembra: Majestic v Cherbourg, Deutschland v Hamburg
7. septembra: Penland v Havre, Berengaria v Cherbourg
8. septembra: Volendam v Boulogne sur Mer, Ile de France v Havre
11. septembra: Bremen v Bremen
12. septembra: Aquitania v Cherbourg, Manhattan v Havre, Hamburg v Hamburg
14. septembra: Olympic v Cherbourg
15. septembra: Lafayette v Havre, Milwaukee v Hamburg, Rex v Genoa, Vendam v Boulogne sur Mer
18. septembra: Paris v Havre, Europa v Bremen
19. septembra: Paris v Havre, Europa v Bremen
19. septembra: Pres. Roosevelt v Havre, New York v Hamburg
20. septembra: Majestic v Cherbourg
22. septembra: Champlain v Havre, Berengaria v Cherbourg, Saturnia v Trst
25. septembra: Statendam v Boulogne sur Mer
26. septembra: Manhattan v Cherbourg, Washington v Havre, Albert Ballin v Hamburg
29. septembra: Conte di Savoia v Genoa, Ile de France v Havre, Bremen v Bremen

Advertise in
"Glas Naroda"

Ta GLOBUS

kaže v pravem razmerju vodovje in suho zemljo. Na njem so vse izpremembe, ki so posledica zadnjih razkritij. Ta globus bo odgovoril na vsako zemljepisno vprašanje, bodisi odraslim, bodisi učeči se mladini. S tem globusom vam je pač tokah svet vzgoje in zabave.

KRASNO BARVAN TRPEŽNO IZDELAN

V premeru meri globus 6 inčev. — Visok je 10 inčev.

MODERN VZOREC

KRASNO PREDMET, KI JE KULTURNE VREDNOSTI ZA
VSAK DOM

CENA S POŠTNINO VRED

\$2.50

ONI, KI IMAJO PLAČANO NAROČNINO ZA
"GLAS NARODA", OZIROMA SE NAROČE,
GA DOBE ZA —

\$1.75

"GLAS NARODA"